

CUPRINS

BINECUVÂNTARE	11
INTRODUCERE	13
MISIUNEA BISERICII ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ –	
Radiografie a societății contemporane –	15
1. Fundamentarea noțiunii de misiune a Bisericii	15
2. Contextualizarea și relevanța temei în epoca actuală	25
PARTEA I	
BISERICA-ÎMPLINIREA VIEȚII ÎN HRISTOS ȘI ÎN IUBIREA	
SFINTEI TREIMII	29
1. Biserica-prezența vie a Tainei lui Hristos în istorie	29
A. Persoana lui hristos - Unirea desăvârșită a dumnezeirii cu omenirea.....	29
B. Răscumpărarea existenței umane prin lucrarea lui Hristos	49
C. Lucrarea continuă a lui Hristos în Biserica Sa.....	65
2. Dimensiunea trinitară a comuniunii Bisericii	85
PARTEA A II-A	
DEPLINĂTATEA IUBIRII LUI DUMNEZEU PENTRU OM ÎN IISUS	
HRISTOS	107
1. Omul, între demnitate și responsabilitate în contextul lumii create	107
2. Misiunea slujitoare a Bisericii în lume	137
A. Preoția lui Hristos – Fundamentul slujirii ecleziale.....	137
B. Preoția sacramentală și lucrarea ei în Biserică.....	147
C. Preoția laică în viața Bisericii	157
PARTEA A III-A	
CONTEXTUL SOCIAL AL EPOCII CONTEMPORANE	163
1. Secularizarea – Între emancipare și înstrăinare de sacru.....	163
A. Aspecte generale introductive.....	163
B. Origini doctrinare și evoluții actuale.....	165
C. Influențele și efectele sale	172
2. Omul între alienare și împlinire în lumea contemporană	187
A. Unitatea antropologică a omului și menirea lui în creație	187
B. Dimensiunea neliniștii umane în absența comuniunii cu Dumnezeu.....	200

C. Tendințele de autodegradare ale omului: consum de droguri și exploatare sexuală.....	211
1. Consumul de substanțe stupefiante și consecințele sale	211
2. Prostițuția ca simptom al deprădăcinării morale	234
D. Omul și natura – Între grijă și exploatare	252
3. Contribuții la declinul spiritual al omului și al societății.....	270
A. Delimitări conceptuale privind globalizarea.....	272
B. Fundamente inițiale și orientări strategice	276
C. Complexitatea fenomenului globalizării: dimensiuni și implicații	278
D. Forțele inevitabile ale globalizării	279
E. Globalizarea și afirmarea globalității ca paradigmă mondială.....	281
F. Internetul și economia informației în era globalizării	290
G. Dimensiunile și consecințele globalizării	293

PARTEA A IV-A

RESPONSABILITATEA MISIONARĂ A BISERICII ÎN FAȚA PROVOCĂRILOR CONTEMPORANE. CĂI ȘI MIJLOACE

PASTORALE	297
1. Dimensiunea mântuitoare a cultului divin public	298
2. Dimensiunea vindecătoare a rugăciunii în fața suferințelor interioare.....	308
3. Promovarea principiilor iubirii creștine în dinamica socială actuală	314

CONCLUZII	321
------------------------	-----

BIBLIOGRAFIA GENERALĂ	325
------------------------------------	-----

RETIPĂRIREA LUCRĂRII MOTIVAȚIE ȘI PERSPECTIVĂ ACADEMICĂ

Am procedat la retipărirea acestei lucrări din convingerea fermă că tema propusă, „*Misiunea Bisericii în societatea contemporană*”, este de o actualitate covârșitoare. Societatea de astăzi, marcată profund de procesele secularizării, ale globalizării și ale crizei valorilor, reclamă o reflecție constantă și o reafirmare a rolului Bisericii ca factor fundamental de coeziune spirituală și morală.

În acest demers, am păstrat cu fidelitate formatul lucrării inițiale, respectând structura ei originală și evitând orice adăugire artificială sau extindere nejustificată. Singura intervenție realizată a fost o reorganizare atentă a formularisticii, pentru a adapta exprimarea la cerințele academice actuale, fără a altera mesajul de fond al lucrării.

Deși lucrarea a fost publicată cu ceva timp în urmă, consider că tematica tratată rămâne și astăzi de o relevanță incontestabilă. Fenomenele contemporane, cum ar fi alienarea spirituală, pierderea reperelor morale și intensificarea provocărilor socio-culturale, impun o reevaluare permanentă a modului în care Biserica își împlinește misiunea în lume. În acest context, republicarea lucrării capătă valoarea unui act necesar și oportun.

A fost o adevărată bucurie să revin asupra acestei lucrări, întrucât procesul de actualizare a fost prilej de aducere-aminte a anilor de formare teologică petrecuți în cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă din Constanța. Cu recunoștință profundă, evoc memoria dascălilor pe care i-am avut, a căror învățătură și exemplu personal au sădit în mine valori trainice și o iubire sinceră față de slujirea teologică.

Chiar dacă unii dintre acești mari profesori au luat între timp „calea veșniciei”, memoria lor rămâne vie în sufletul meu. Îi port în rugăciune și le sunt recunoscător pentru darurile sădite în suflet, atât prin cuvântul rostit de la catedră, cât și prin modul lor de a trăi credința în Dumnezeu.

Orice lucrare reeditată, orice text reîntors la reflecția vie, aduce cu sine noi perspective asupra realității. În contextul actual, procesul de actualizare nu se rezumă la o simplă modernizare stilistică, ci reprezintă o oportunitate de a privi misiunea Bisericii cu ochi noi, cu o înțelegere mai profundă a provocărilor și a responsabilităților care ne revin.

Astfel, această retipărire este mai mult decât o simplă restaurare a unei lucrări anterioare: este o reafirmare a convingerii că Biserica, fidelă vocației sale, trebuie să rămână prezentă, activă și profetică în fața lumii contemporane.

Actualizarea lucrării a adus la lumină noi direcții de reflecție asupra relației dintre Biserică și societate, confirmând necesitatea unei implicări mai intense, a unei mărturisiri mai curajoase și a unei misiuni mai adaptate exigențelor timpului prezent. În fața unei lumi care se schimbă rapid, Biserica este chemată să rămână statornică în adevăr, dar flexibilă în metodele de slujire, pentru a ajunge la inimile oamenilor și a le arăta calea spre Dumnezeu.

În concluzie, lucrând la această actualizare, am realizat că fiecare revenire asupra unei lucrări teologice poate deveni un prilej de reînnoire interioară, de întărire a credinței și de reafirmare a vocației noastre de slujitori ai Cuvântului. Sper ca această lucrare, astfel reactualizată, să aducă folos duhovnicesc și să fie un îndemn la reflecție, la rugăciune și la angajare responsabilă în viața Bisericii și a societății.

P. S. Conștient de faptul că desăvârșirea aparține idealului și nu realității, îmi exprim speranța ca eventualele imperfecțiuni ale lucrării mele să fie întâmpinate cu îngăduință. Vă rog să primiți exprimarea respectului meu sincer pentru atenția și răbdarea pe care le acordați evaluării demersului meu intelectual. Vă mulțumesc cu recunoștință pentru generozitatea și înțelegerea manifestate.

BINECUVÂNTARE

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin!

Cu aleasă bucurie duhovnicească binecuvântăm republicarea lucrării de doctorat „*Misiunea Bisericii în societatea contemporană*”, elaborată în cadrul Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității „Ovidius” din Constanța, sub coordonarea Pr. Prof. Univ. Dr. Dumitru Radu, și susținută de către Pr. Negricea Ghe. Doru în anul 2010.

În calitate de Președinte al Comisiei de Doctorat, am remarcat seriozitatea științifică, claritatea teologică și sensibilitatea pastorală care definesc această lucrare, ca expresie a vocației și a jertfelniciei autorului. În cuvântul rostit atunci, am evocat și faptul că Pr. Negricea Doru este ucenicul vrednicului de pomenire Arhid. Petre I. David, renumit apărător al Ortodoxiei, cunoscut pentru râvna și fidelitatea sa față de credința cea adevărată. Această continuitate a slujirii și mărturisirii Ortodoxiei se reflectă și în conținutul lucrării de față.

Republicarea acestei lucrări este un răspuns binevenit la nevoia actuală de reafirmare a misiunii Bisericii într-o lume însetată de sens și de lumină. Cu ajutorul lui Dumnezeu și cu binecuvântarea Sfintei Treimi, această republicare este un îndemn către noi toți de a ne angaja, fiecare la locul său, în lucrarea mărturisirii și a slujirii iubitoare în lume.

Într-o societate caracterizată de multiple crize spirituale și morale, această lucrare oferă reperi temeinice și călăuze pentru toți cei care doresc să participe conștient la misiunea sfântă a Bisericii. Prin seriozitatea cercetării și prin fidelitatea față de duhul Ortodoxiei, această lucrare reprezintă un sprijin valoros pentru viața duhovnicească și teologică.

Binecuvântăm această republicare și încredințăm această lucrare ocrotirii și binecuvântării lui Dumnezeu, rugându-ne ca ea să aducă rod duhovnicesc bogat în sufletele celor care o vor citi și să fie spre întărirea mărturiei Bisericii în lume.

† Teodosie
Arhiepiscopul Tomisului

1 Mai 2025

INTRODUCERE

Lucrarea de față, intitulată *Misiunea Bisericii în societatea contemporană*, a fost elaborată în cadrul Universității „Ovidius” din Constanța, Facultatea de Teologie Ortodoxă, sub îndrumarea regretatului Pr. Prof. Univ. Dr. Dumitru Radu, și susținută de către subsemnatul în anul 2010, ca teză de doctorat. Prezenta ediție păstrează conținutul teologic și pastoral al lucrării inițiale, fiind adaptată formal cerințelor academice actuale, fără a modifica mesajul său fundamental.

Misiunea Bisericii este lucrarea prin care Dumnezeu, prin Hristos și în Duhul Sfânt, cheamă omenirea la comuniune, restaurând chipul Său în om și transfigurând lumea. Această misiune își păstrează caracterul esențial și neschimbat, însă în fiecare epocă se confruntă cu provocări și realități specifice. Societatea contemporană, marcată de secularizare, de pierderea reperelor morale și de adânci crize de identitate, reclamă o lucrare misionară intensificată, adaptată sensibilităților și nevoilor concrete ale oamenilor de astăzi.

Lucrarea este structurată în patru mari părți, oferind o viziune de ansamblu asupra misiunii Bisericii în raport cu lumea actuală. În *prima parte* este prezentată natura divino-umană a Bisericii, fundamentată pe întruparea, răscumpărarea și prezența continuă a lui Hristos, modelată pe comuniunea Sfintei Treimi. Aici se conturează temeiurile teologice ale existenței bisericești și ale vocației sale de a aduce lumii viața dumnezeiască.

Partea a doua dezvoltă dimensiunea slujitoare a Bisericii, înrădăcinată în iubirea lui Hristos față de oameni. Este evidențiată valoarea persoanei umane și importanța slujirii fraterne, prin preoția sacramentală și prin preoția universală a credincioșilor. Misiunea Bisericii este astfel înțeleasă ca o chemare la jertfelnicie și slujire concretă în mijlocul lumii.

În *partea a treia* se analizează contextul concret al societății contemporane, afectată de procese de secularizare, alienare spirituală, degradare morală și efectele globalizării. Sunt abordate probleme stringente precum drogurile, prostituția, criza ecologică și însingurarea omului modern, într-o încercare de a înțelege adânc criza sufltească ce marchează prezentul.

Ultima parte propune mijloacele prin care Biserica își poate împlini astăzi lucrarea mântuitoare: prin intensificarea cultului divin public, prin viața de rugăciune, prin promovarea iubirii creștine și prin reafirmarea comuniunii dintre oameni. Misiunea sa este de a reda omului sensul existenței, pacea sufletului și legătura vie cu Dumnezeu, într-o lume adesea lipsită de rădăcini și de orientare.

Lucrarea reafirmă adevărul că Biserica, în orice epocă, rămâne lumina lumii și călăuză sigură către viața veșnică. Ea își desfășoară misiunea nu doar prin cuvânt, ci mai ales prin viață, chemând fiecare credincios să fie martor al iubirii dumnezeiești într-o lume însetată de sens și de mântuire.

Autorul

MISIUNEA BISERICII ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ – Radiografie a societății contemporane –

Societatea contemporană se află într-un proces accelerat de transformare, marcat de progres tehnologic, globalizare, dar și de instabilitate morală, individualism și relativism valoric. În acest context complex, omul modern experimentează o criză profundă de identitate și sens, pierzându-și adesea reperele fundamentale ale existenței. Radiografia acestei realități sociale relevă o lume în care materialismul, secularizarea și atomizarea relațiilor umane domină tot mai mult spațiul public și privat. În fața acestor provocări, Biserica nu rămâne tăcută sau marginală, ci își asumă cu responsabilitate misiunea ei profetică, pastorală și mântuitoare. Rolul său este acela de a fi lumină călăuzitoare și punct de referință stabil, redând omului demnitatea sa și orientându-l spre comuniunea cu Dumnezeu și cu aproapele.

1. FUNDAMENTAREA NOȚIUNII DE MISIUNE A BISERICII

Biruința lui Hristos asupra lumii nu s-a realizat prin mijloace lumești, ci prin iubirea Sa mântuitoare, care s-a concretizat în întemeierea Bisericii. Aceasta nu este doar o instituție vizibilă, ci Trupul Său tainic, prezența reală a lui Hristos în istorie, lucrarea Sa neîntreruptă până la sfârșitul veacurilor. În contextul unei umanități slăbite de păcat, marcată de sărăcie spirituală și înstrăinare de Dumnezeu, Biserica apare ca o realitate nouă, o „ființă nouă”, întemeiată în lume tocmai pentru a aduce înnoirea firii omenești. Astfel, biruința iubitoare a lui Hristos se manifestă în lucrarea de mântuire săvârșită în Biserică, spațiul privilegiat al prezenței Sale sfințitoare.¹

Pogorârea Duhului Sfânt în ziua Cincizecimii (Fapte 1-4) marchează începutul unei noi etape în iconomia mântuirii, prin constituirea văzută a Bisericii. Reprezentată atunci de Apostoli și de cei împreună cu ei, Biserica devine locul prezenței vii și lucrătoare a Duhului în lume. Potrivit Evangheliei după Ioan, „încă nu era dat Duhul, pentru că Iisus nu fusese încă preaslăvit” (Ioan 7, 39), ceea ce evidențiază faptul că revărsarea Duhului este legată de deplina mărire a Fiului. După acest moment, Duhul Sfânt viază și lucrează neîntrerupt în Biserică, care devine spațiul sfințirii, transfigurării și îndumnezeirii firii omenești.

¹ Pr. George Florovsky, *Biserica, Scriptura, Tradiția – Trupul viu al lui Hristos*, traducere din limba engleză de Florin Caragiu și Gabriel Mândrilă, Editura Platytera, Colecția Isihasm, 2005, p. 47.